



سرمقاله

## دیر وزود داره، سوخت و سوز هم داره

که دولت همواره بزرگ‌ترین کارفرما در کشور بوده، پیمانکاران علی‌رغم آگاهی از تأخیرهای احتمالی در انجام تعهدات کارفرمایان، چاره‌ای جز تن دادن به پیمان‌های جدید و تحمل شرایط موجود نداشته‌اند. چراکه کنارکشیدن برابر بوده با بیکاری عده‌ی کثیری کارگر و از دست رفتن نتایج سال‌ها مشقت و خون دل خوردن برای راه اندازی و حفظ یک بنگاه اقتصادی. اما این طور که از گوشه و کنار به گوش می‌رسد در حال حاضر انباشت این مطالبات، تاب و توان بسیاری از پیمانکاران بخش خصوصی را گرفته و ادامه‌ی کار را برای ایشان غیرممکن ساخته است.

در همین خصوص چندی پیش نامه‌ای از شرکت "متدالکترونیک سپاهان" به دفتر انجمن صنفی شرکت‌های اتوماسیون صنعتی ارسال شد که طی آن مدیر عامل محترم این شرکت مراتب نگرانی خود را پیرامون تبعات ناشی از عدم پایبندی یکی از کارفرمایان دولتی طرف قرارداد این شرکت در پرداخت به موقع تعهدات مالی اعلام نموده بود. اعضای محترم هیأت مدیره‌ی انجمن، حسب وظیفه‌ی صنفی خود، از طریق برگزاری جلساتی با حضور پیمانکار و کارفرمای مذکور و مطالعه‌ی نتایج پروژه و نیز مطالعه‌ی مستندات

صدها سال است که عبارت "دیر وزود داره ولی سوخت و سوز نداره" تسکین بخش آلام کسانی است که به هر دلیل توان دریافت به موقع طلب خود را از دیگری نداشته‌اند و هرگاه از بد روزگار، رعیت ناتوان و مظلومی با ارباب بدقول و بدعهدی روبرو می‌شده عبارت مذکور مرهمی بوده بر درد جانکاه "کار کردن و به موقع مزد نگرفتن".

اما به طور حتم اولین بار که یک پیمانکار مظلوم این جمله را برای تسکین خود بر زبان یا ذهن جاری ساخته صحبتی از سود بانکی بیش از ۲۰ درصد، تورم سالانه‌ی حدود ۲۰ درصد و عوامل متعدد دیگری که منجر به کاهش روز به روز ارزش پول می‌شوند، نبوده و پیمانکار به این حداقل راضی بوده که پول وی نزد کارفرما همچون پس اندازی محفوظ است. اما امروز شرایط به گونه‌ای است که "دیر شدن"، به واقع به معنای "سوخت و سوز شدن" است.

مدتهاست که موضوع تأخیر در پرداخت مطالبات پیمانکاران بخش خصوصی از کارفرمایان بزرگ دولتی همچون فولادسازان، مجموعه‌ی وزارت نیرو و خودروسازان به یکی از اصلی‌ترین مشکلات و چالش‌های فعالان اقتصادی بخش خصوصی تبدیل شده است. ولی از آن جایی

که حتی باز کردن LC نزد بانک‌های خارجی برای خرید عادی‌ترین کالاها تبدیل به امری غامض و گاهی غیرممکن شده است، روا نیست که از داخل نیز شاهد چنین رفتارهایی با این عزیزان باشیم.

جالب این جاست که بسیاری از بنگاه‌های اقتصادی بخش خصوصی برای تأمین نقدینگی پروژه‌هایی که کارفرمای آنها همین شرکت‌های دولتی هستند دست به دامن بانک‌ها شده‌اند و حال به دلیل عدم توانایی دریافت مطالبات هنگفت خود از کارفرما قادر به بازپرداخت تسهیلات دریافتی نیز نمی‌باشند و در این شرایط دولت و بانک مرکزی بدون توجه به این موضوع و به صورت یکطرفه کمر به وصول مطالبات خود از این شرکت‌ها بسته است.

امیدواریم با بذل توجه مسئولین محترم دولت، شرایط به گونه‌ای تغییر یابد که از این پس کمتر شاهد گله مندی کسانی باشیم که با عشق خدمت به کشور و ملت، سال‌ها در راه اعتلای صنعت و اقتصاد ایران عزیز تلاش کرده‌اند و در این رهگذر از هیچ کوششی فروگذار ننموده‌اند. اگر امروز شاهد حضور واقعی و مؤثر متخصصین ایرانی در پروژه‌های بزرگ ملی هستیم و اگر امروز فرزندان این مرز و بوم این جسارت را یافته‌اند که حتی در اجرای پروژه‌های بزرگ در عرصه‌های بین‌المللی شانه به شانه‌ی کشورهای بزرگ و صاحب فناوری به رقابت بپردازند، پس باید در حفظ و نگهداری این توانمندی‌ها بسیار بکوشیم. روا نیست که اجازه دهیم برخی کم توجهی‌ها موجب بر باد رفتن سرمایه‌های ارزشمند ملی گردد و خدای ناکرده باز هم شاهد حضور بیگانگان حتی در ساده‌ترین امور فنی و مهندسی کشور باشیم.

مبادله شده بین کارفرما و پیمانکار به پیگیری موضوع پرداختند. پس از این بررسی‌ها مشخص شد که شرکت متد الکترونیک سپاهان با گذشت ۱۸ ماه از انجام تعهدات خود در این خصوص و تحویل کامل موضوع قرارداد، هنوز موفق به دریافت بهای قرارداد نشده و تاکنون این امر به بهانه‌های مختلف از سوی کارفرما به تعویق افتاده است. در حال حاضر این موضوع توسط انجمن و از طریق ارتباط با مسئولین محترم وزارت صنایع و معادن در حال پیگیری است و امید می‌رود نتیجه‌ی این پیگیری‌ها برای تمامی فعالان بخش خصوصی به ویژه اعضای محترم انجمن صنفی شرکت‌های اتوماسیون صنعتی مفید و مؤثر واقع گردد.

اما متأسفانه نمونه‌ی این بی‌مهری‌ها بسیار است و کم نیستند شرکت‌هایی که به مشکلی مشابه یا وخیم‌تر از مشکل متد الکترونیک سپاهان دچارند. جای تعجب است که علیرغم نص صریح "بند ب ماده‌ی ۱۱ قانون رفع برخی موانع تولید و سرمایه‌گذاری صنعتی" که پیمانکاران را موظف ساخته حداکثر سی روز پس از دریافت صورت وضعیت کارهای انجام شده توسط پیمانکاران و صورت‌حساب فروش سازندگان داخلی، وجوه را به ذی نفع پرداخت کنند باز هم شاهد چنین تأخیرهای کمرشکن و غیر قابل توجیهی از سوی کارفرمایان دولتی هستیم.

چگونه است که شرکت‌های دولتی چنین آشکارا قوانین کشور را نقض کرده و پاسخگوی هیچ فرد یا سازمانی هم نیستند؟

در شرایطی که اوضاع بین‌المللی و تحریم‌های اعمالی از سوی کشورهای صاحب فناوری، پیمانکاران بخش خصوصی را حتی در اجرای کوچک‌ترین امور مربوط به کسب و کار خود با مشکلات گوناگون روبرو ساخته و امروز